

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ АВТОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

О. Р. Рудик, к. е. н., доцент

С. Б. Дмитрук, студентка

Львівський національний університет імені Івана Франка

В ході своєї діяльності страхові компанії (СК) піддаються різним ризикам і небезпекам, які безпосередньо впливають на фінансову стійкість страховика. Тому в умовах ринку, жорсткої конкуренції і криміналізації пострадянського суспільства питання безпеки СК займає важливе місце в страховому бізнесі.

Одна із загроз безпеки – шахрайство, що пронизує усі види страхування, але найчастіше воно проявляється у майновому страхуванні, особливо при страхуванні автотранспортних засобів і автоцивільної відповідальності. Дещо менше випадків шахрайства при страхуванні по ризиках «пожежі», «крадіжки», «нешасних випадків», але способи і умови прояву у ряді випадків аналогічні. Це змова, участь працівників страхових компаній і посадовців, наймані «свої люди» і підставні свідки [1].

Розглянемо проблему шахрайства у сфері страхування автоцивільної відповідальності. Світовий досвід страхування свідчить, що порядку 15% страхових випадків пов'язані з шахрайськими діями клієнтів страхових компаній, 70% всіх випадків страхового шахрайства доводиться на сферу авто страхування (рисунок).

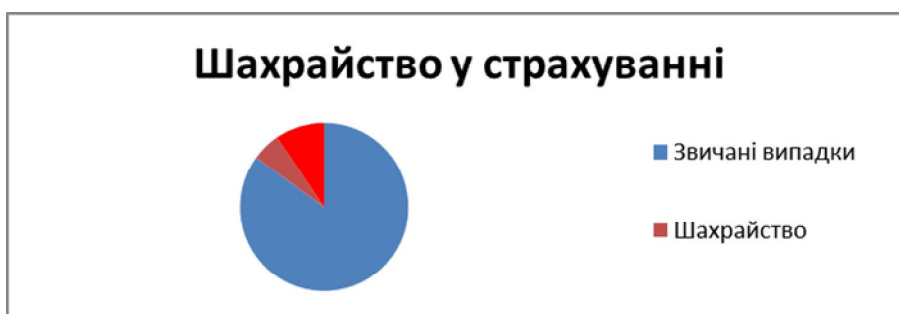

Рисунок – Співвідношення випадків шахрайства до усіх страхових випадків та місце шахрайства в авто страхуванні.

* джерело [2]

Злочини, що здійснюються в цьому сегменті страхового ринку, можна розділити на три групи: отримання страхового відшкодування вище страхової суми. Надається свідомо неправдива інформація про марку, рік випуску, клас і модель автомобіля; незаконне отримання страхового відшкодування шляхом

фальсифікацій страхового випадку(неправдиве викрадення або неправдивий збиток). Факт «пропажі» заявляється в місцеве УМВС з повідомленням СК про факт «пропажі» і наданням відповідних матеріалів на виплату; збільшення розміру страхового відшкодування незаконним шляхом. Відбувається після реального настання страхового випадку, коли деякі страхувальники незаконним шляхом намагаються не лише відшкодувати понесений збиток, але і отримати від СК грошові кошти на додатковий ремонт або заміну частин свого автомобіля [3].

Зважаючи на масштабність і доходність злочинів з використанням полісу страхування, страховим компаніям необхідно об'єднувати зусилля із їх припинення. Для цього необхідно створювати асоціації, тандеми страховиків, у рамках яких об'єднувати бази даних, що містять відомості про застрахований автотранспорт, «чорні списки» недобросовісних страхувальників і іншу інформацію, при необхідності обмінюватися обліковими відомостями. Доцільно для боротьби з шахрайством створення подібних організаційних структур на місцевих і регіональних рівнях. Необхідно: створювати не лише «чорні списки» страхувальників, але і повністю обмінюватися інформацією про страхові виплати, вказувати сумнівні виплати і обставини страхових випадків, що дасть можливість кожному страховикові проаналізувати минулі небезпеки і застерегтися від нових; створювати загальні регіональні банки даних по потенційних шахраях, по підтверджених виплатах в результаті шахрайських операцій, по сумнівних виплатах; розробляти ефективні заходи у боротьбі з шахрайством; разом з існуючими службами безпеки в кожній СК створювати служби боротьби з шахрайством, укомплектовані висококваліфікованими фахівцями. В цьому випадку корисно вивчити зарубіжний досвід використання колишніх шахраїв на роботі в СК і застосувати його в російській практиці; створювати регіональні бюро розслідувань страхового шахрайства; розробити і прийняти законодавчі і нормативні положення, спрямовані на боротьбу із страховим шахрайством; регіональним співтовариствам страховиків розробити систему заохочень осіб, що розкрили шахрайські злочини і забезпечили повернення незаконно отриманих в СК страхових відшкодувань.

Таким чином основним методом боротьби з шахрайством у сфері страхування, а особливо авто страхування, як найбільш вразливого до цього явища сегменту галузі є і мають тенденцію надалі бути саме інформаційна кооперація між страховими компаніями. Затрати на таку кооперацію є мінімальними, а позитивні ефекти перевищують всі очікування.

Список використаних джерел

1. Молочна Л. Г. та Носенко М.С. Шахрайство в сфері авто страхування та методи боротьби з ним / Л.Г. Молочна та М.С. Носенко // Економіка та держава. – 2012 – № 5 – С. 113-115
2. Ознобин О. Мошенничество в страховании и методы борьбы с ним / О. Ознобин // Деловой Мир. – 05 липня 2015 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://delovoymir.biz/2015/07/05/moshennichestvo-v-strahovanii-i-metody-borby-s-nim.html/reg3740>
3. Ткачук О. Шахрайство у страхуванні / О. Ткачук // Матеріали ІV Всеукраїнської студентської науково-технічної конференції «Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання», 19-20 квітня 2011 року – Т.: ТНТУ, 2011. – Том 2. – С. 186. – (Економіка, менеджмент, фінанси).

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ

*Н.О. Задорожнюк, к.е.н., доцент
Одеський національний політехнічний університет*

Світова фінансова криза та зростання невизначеності зовнішнього середовища підприємства призводять до загострення конкуренції на ринках, появи на них інноваційно-орієнтованих конкурентів, що пропонують широкий асортимент товарів і послуг. Наразі в умовах кризи підприємства необхідно всі зусилля спрямовувати на свій розвиток, адже саме пошук напрямків розвитку надасть йому конкурентні переваги і можливість зайняти лідируючу позицію на ринку. Все це вимагає пошуку більш ефективних і новітніх напрямів розвитку підприємства в умовах кризи. У зв'язку з вищезазначеним визначення позитивних аспектів впливу кризи на інноваційний розвиток підприємств є актуальним питанням.

Як показує практичний досвід, на будь-яке підприємство впливають кризові явища, що може ставити під загрозу існування самого підприємства або навпаки – стати тим важелем, що підштовхне його до розвитку. Так, на думку Роу-Дюфорта «криза має не тільки негативний і руйнівний характер, але й потенціал змін і є для організації основою для навчання» [1]; А. Беляєва та Е. Короткова «криза – найважливіший елемент механізму саморегулювання соціально-економічної